

Acadèmia Rico

COMERÇ - IDIOMES
CULTURA GENERAL
PERITATGES-TEORIA

CLASSES PER AMB DÒS SEXES

Sant Quirze, 5, segon

EL POBLE

ANY I

NÚM. 4

SABADELL, DIMARTS 5 D'ABRIL 1932

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: C. SANT PERE, 31 - TELÈFON 2333 - IMPREMTA: RAMBLA DE LA REPÚBLICA, 65
NÚMERO SOLT: 10 CTS. LA CORRESPONDÈNCIA AL DIRECTOR

A tots els qui
tinguin per ban-
dera la llibertat,
els està vedat
discutir l'Estatut

De l'Estat al Municipi

En el discurs del Ministre d'Hisenda pronunciat en finalitzar la discussió dels pressupostos, s'hi troba un paràgraf en el qual condensa tot el que la República ha pogut realitzar en aquesta delicada matèria. El Ministre d'Hisenda va dir: "Aquest Pressupost és cert que no ha satisfet ningú, ni a mi mateix, però no podia fer una altra cosa perquè en realitat no l'he fet jo, sinó que l'han fet les circumstàncies".

El pressupost nacional, doncs, és un pressupost de transició; no és, ni pot ésser, el veritable pressupost de la República, el qual no podrà concretar-se fins a arribar a la liquidació total del róssec llegat per la Monarquia, que en quantitats fantàstiques se n'emportà el bo i millor de l'economia del país. Fins i a tant no s'hagi eixugat el dèficit no sols material sinó moral que va deixar el vell règim, no podem tenir aquell pressupost que sigui el reflex autèntic d'una obra nacional a realitzar, de la reconstrucció sense limitacions del que ara és caigut sense eficàcia de rendiment possible.

La República ha d'acabar d'una manera absoluta, amb la ficció del que s'anomenava, ampulosament, la riquesa nacional. I quan aquesta ficció sigui esvaïda, el Pressupost de l'Estat tindrà una eficiència i una virtualitat que no tingueren mai els pressupostos monàrquics que responien sempre a un interès particular i es recordaven molt poc de l'interès general del país.

Davant d'aquesta situació dels problemes pressupostaris que li ha estat impossible resoldre l'Estat, és lògic i admissible que els Municipis hagin pogut prorrogar els seus pressupostos. Molts d'aquest municipis, com el nostre es troba, haurien hagut de realitzar també una obra pallidíssima, de resultats escassos, obra circumstancial i també transitòria. En menor escala, els mateixos defectes que es troba l'Estat per a consolidar el seu prestigi

en quant a una realitat financiera republicana, es troben els Ajuntaments que la dilapidació dictatorial va corsecar les fonts més gemades de la tributació.

Caldrà, doncs, esperar, abans de obtenir uns pressupostos dignes i autèntics de la República. Les revolucions financieres són les més costoses i difícils. Però aquesta revolució que remogui la característica de l'economia caldrà portar-la a terme, perquè ha d'ésser el complement de la revolució popular, la que enfonsà un torn perquè ressorgís més vital i poderós el nostre país que la monarquia absoluta n'ofegava la llibertat, prenia la vida i escurava les hisendes.

P. S.

El Conservatori de Música local

S'ha arribat a constituir, per fi, aquest organisme que evidentment mancava a la nostra ciutat. D'una llarga i profitosa tradició filharmònica, Sabadell no podia tenir el seu Conservatori. La bona voluntat desplegada a l'Escola Municipal de Música, no era prou per a satisfer el delit d'aprendre aquest meravellós art, d'aprendre'l i sobretot d'atorgar als seus alumnes el títol de professor de tota classe d'instruments sense necessitat de desplaçar-se a la capital com podrà fer el Conservatori de Música suara creat.

Qui tingui el temperament i el delit d'ésser músic podrà convertir, des d'ara, la seva fe en actes. El nombre d'assignatures del Conservatori és prou extens per a satisfer totes les ambicions dels que sentin una inclinació i una vocació musical. I serà com sota els auspicis del Conservatori tindrem bons músics; millorarem, elevem la del medi en què s'havia estancat, l'afició sabadellenca, car en el nou organisme podran cursar-se les assignatures segons el pla d'estudis Amateur o Professional.

Gairebé podem dir que amb aquest nou esforç tindrem els interessos musicals de la ciutat ben cuidats i protegits. A la tasca de divulgació tan selecta i acurada de l'Associació de Música, a la perfecció excel·lent de l'Orquestra de Camera, al delit abnegat dels professors locals, calia instituir una veritable escola de bons elements que servissin aquesta espiritualitat sabadellenca, si no es volia córrer el perill que s'extingís, que devingués inútil.

La música pot ésser el motiu inicial d'un gran i perfecte corrent cultural. La música té secrets insospitats per a convertir a una massa d'individus indiferents en homes fins i delicats per a comprendre la bellesa de les coses, estimar-les en el que valen i ésser altres elements que vinguin a ajudar en les lluites de la cultura i a l'expandiment de l'art, que són les lluites més nobles per a què el nostre pas tingui l'estímul vigorós de deixar obres positives.—E.

Diu el Ministre d'Instrucció Pública

El Ministre d'Instrucció Pública, entre altres propòsits ben interessants i oportuns, ha dit en referir-se al millorament escolar de la península:

"Quant la Monarquia es va enfonsar, tenia Espanya 35.716 escoles. En mancaven 27.151. En funcionen 6.280 escoles noves. Serà possible crear en el darrer trimestre de l'any 3.000 escoles, amb les quals en tindrem 10.000. Des de 1908 a 1921 havia augmentat de 24.128 a 35.716 (quinze mil vuitcentes vuitanta vuit), i nosaltres n'haurem creat en any i mig, 10.000".

En cinc anys hauréu saldat tot el nostre dèficit d'escoles primàries".

Al mestre, la República li va a donar una formació com la que té a Anglaterra, a Alemanya, a als Estats Units".

"Per a què el mestre es mantingui en un cert nivell, és indispensable una inspecció eficient, i notable una inspecció eficient, i nosaltres creem més de 100 inspec-

"Al final del mes d'abril, podrem organitzar més de quaranta missions pedagògiques setmanals per les ruralies. Se'ls deixa la biblioteca, de les quals en són ja repartides 160; se'n preparen d'altres 100. I s'està preparant el museu ambulant seleccionat per En Manuel B. Cossío".

"Tenim un plus sobre 1931 de 17 instituts, 10 internats i residències, 8 noves sales de permanència, 10 biblioteques circulants, 20 escoles preparatòries".

EL TEATRE

JOAQUIM IRIGOYEN, tenor

Aquest jove cantant que el proper dijous cantarà "La Bohème" junt amb Carme Bau Bonaplata, Mercè Roca, Francesc Latorre i Anibal Vela, mereix en honor a la seva carrera artística, fins ara brillantíssima, una presentació: avantatjat deixeble del Mestre Josep Sabater, Joaquim Irigoyen tindrà d'absentar-se d'Espanya durant una temporada i residint a l'Havana continuà allí els seus estudis de cant i en aquella capital debutà amb "Rigoletto" amb un èxit de públic i crítica ben polvíst; continuà la temporada cantant en el mateix teatre "Bohème" "I Pescatore di Perle" i "Il Barbiere di Siviglia"; d'allí passà als Estats Units actuant a Nova York i a Xicago al costat dels cèlebres cantants Titta Ruffo i Toti Dal Monte; a Mèxic també actuà al costat de la cèlebre sopran Fanny Heldy cantant "Manon", de Massenet, i en la mateixa capital va prendre part en la "Serata d'Onora" a Miquel Fleta.

Amb aquest historial brillantíssim, Joaquim Irigoyen es proposa reverdir els llorers que ben justament ha conquistat a Amèrica, i Sabadell serà la primera ciutat que farà els honors a aquest cantant, qui, enfront de la mateixa companyia amb la qual actuarà a Sabadell, iniciarà un tomb artístic per diverses capitals de província i que finirà a Madrid.

ACCIO FEMENINA

Les dones i la política

Una de les novetats de més transcendència política que ens ha ofert la República és, possiblement la concessió del sufragi a les dones. ¿Com es prendrà el sector femení el dret que podrà gaudir en les primeres eleccions que s'escaiguin, amb vehemència? amb actitud indiferent? Heu's aci el gran enigma, però que gosem dir que s'aclearirà a favor de l'exercici que la llei les hi dona.

Més que un comentari poc o molt adequat al tema, sempre és millor en aquests casos, interpellar als interessats, o les interessades, com el cas demana. I aprofitant una avinentesa en la qual tinguérem ocasió de parlar del vot femení i de la inclinació de la dona per la política, amb una noia d'aquestes que ja comença a ésser reflexiva per l'edat i àdhuc per les seves preferències literàries, la sotmetérem, dissimuladament, a un fingit interrogatori. I com qui abandona una pregunta per a iniciar la conversa, insinuarem:

—Què us sembla el vot femení?

—Si voleu que us digui la veritat, vaig omplir la butlleta amb una certa desil·lusió. No em sentia solidaritzada amb aquell primer acte segons el qual ja era un element polític, un nom que se li concedia prou criteri i discerniment per a escollir un partit, un programa polític... Veia al meu redós tanta poca simpatia, tan poc entusiasme per aquest primer pas que començàvem a donar per l'estadi de l'acció política, que francament, creia que els legisladors s'havien equivocat. Però ara, a mesura que passa el temps, veig que, en definitiva, cal actuar, cal privar-nos del rubor que pugui causar sentir l'emoció política. De la mateixa manera que ens treiem una clapa gruixida de polvors, és necessari afinar-nos aquest sentit de ciutadania que la domesticitat indomable de les dones havia cobert d'indiferència i d'oblit.

—Les vostres companyes, o les vostres amigues, també pensen així?

—Indubtablement. Però no crec que la dona s'apassioni massa per la política. Li plaurà la novetat, però...

—Si li plau així, ja serà un èxit. No és, en veritat, aquest, el camí a seguir, però una moda, equivalent del mot novetat, sempre arrossegat un estol de dones decidides i entusiastes. Les modes exigeixen heroïnes o simplement abnegades. Però si només ha d'ésser com una moda passatgera o even-

tual, no valia la pena d'equiparar-vos a la mateixa alçada política del sexe oposat.

—No penso així, certament. Es amb l'excusa de la novetat, que nos altres ens sentirem lligades vulguem o no, a l'allau de l'opinió pública. Tindrem una personalitat, una manera d'expressar-nos, de fer prevaldre el nostre criteri, i això en el llarguíssim temps de desemparrar en què hem viscut, serà una nota ben favorable. Ah, el nostre paper d'electores o d'eleghes, com a batrà segurament l'orgull masculí! I això és el que em redueix. No per esperit d'animositat, però si que la política no sigui privativa dels homes, com una facultat natural, com un domini més.

—Sou, doncs, contrària, a la política per... homes sols?

—Amb tota la meua ànima. Perquè quantes coses, quants fets, quants petits detalls no són negligits o adulterats per una manca d'incomprensió de medi—es diu així, oi?—i va reprendre: del medi femení. Caldria citar casos que conec de prop, interpretacions enutjoses, simples visites, en oficines burocràtiques en les quals no sempre la cortesia i les bones maneres, han estat l'indici de merèixer la dona les mateixes atencions que l'home. Ha mancat qui ens acompanyés, qui ens dirigís, qui sabés conduir el nostre plet o la nostra demanda.

—Això poden ésser petits defectes d'educació, no té cap importància i nel terreny que us volia portar de saber la qualitat ideològica de les dones.

—El que us dic és pueril, no en dubto. Però aquests petits defectes portaran coses majors. Introduïda la dona en la política, sabrà comprendre el calor de les idees, el que li convé en l'ordre de les seves necessitats espirituals, de la seva cultura, de la seva alliberació; en una paraula, de saber-se superior a la qualitat física o de simplement de sexe que fins avui tenien a la dona. El divorci mateix és la porta oberta a la regeneració femenina. Contra el marit indolent o fàcil a les suggestions alhienes; contra la mestressa de sa casa que es fa un culte de la llar, la qual administra bé perquè sap reparar les dilapidacions del consort, tot són coses que al seu dia pesaran sols per haver entrat la dona en el règim polític. Potser em faig masses il·lusions i que les sorpreses siguin poques, però tots aquests drets que se'ns han concedit marcaran un canvi absolut en la nostra planeta... Perquè—encara que faci riure, la dona sempre creu en la seva planeta i resignada l'accepta. Ara la planeta ja no existirà si és que la nostra voluntat s'educa per a creure-la ineficàç.

—Voleu dir...?

—N'estic seguríssima.

I amb un somriure va donar la conversa per acabada.

Eduard VINYALS